

Čís. 8539.

Při výslechu podle § 358 ex. ř. nemůže dlužník uplatňovati námitky hmotněprávní, najmě okolnosti zrušující vymáhaný nárok.

Vstoupil-li kdo do sporu pro rušenou držbu a uznal rušební činy původně žalovaného za své, jest vymáhající věřitel oprávněn odvolávati se proti němu i na další rušební činy původně žalovaného.

Proti eráru lze vésti exekuci k vydobytí útrat, popřela-li finanční prokuratura při výslechu podle § 358 ex. ř. svůj závazek a tím i nárok na útraty spojené s jeho dobýváním.

V zákoně ze dne 15. června 1927, čís. 76 sb. z. a n. není vyslovena nezabavitelnost daňových pohledávek.

(Rozh. ze dne 7. prosince 1928, R I 787/28.)

Obec Z. navrhla na základě konečného usnesení v řízení o žalobě pro rušenou držbu proti československému státu exekuci k vynucení, by povinná strana upustila od uzavírání bran dvorce v Ž. Soud první stolice exekuci povolil, rekursní soud exekuční návrh zamítl. Důvody: Povinná strana navrhuje v rekursu zrušení napadeného usnesení a vrácení věci exekučnímu soudu k novému rozhodnutí, po případě změnu dotyčného usnesení, zamítnutí exekučního návrhu a přiřčení rekursních útrat. Rekurs jest prováděn v ten smysl, že exekuce proti čsl. státu byla povolena, ačkoliv podle údajů návrhu nezamezoval provedení právoplatného exekučního titulu stát ani státní zaměstnanec, za něhož by stát ručil, nýbrž pachtýř, proti výslovnému poukazu Státního pozemkového úřadu. Za jednání Ladislava D-a, i kdyby byl již pachtýřem, není stát zodpovědný. D. je však podle protokolu sepsaného u Státního pozemkového úřadu, veřejné to listiny, majitelem statku v Ž., což také bylo exekučnímu soudu sděleno. Knihovni stav jest bezvýznamný. Kromě toho jest ve veřejné knize zapsán jako majitel C., nikoli čsl. stát. Povolení exekuce, již se ukládá trest 300 Kč, jest nesprávné, poněvadž nejde o exekuci podle § 354 ex. ř., nýbrž o exekuci podle § 353 ex. ř. I požadovaná jistota 200 Kč jest příliš vysoká a soud první stolice nevyšetřil okolnosti, směrodatné pro určení její výše. Posléze jest zabavení pohledávky státu za Dr. H-em nepřipustné. Nejdůležitější námitkou rekursu jest, že povinná strana není pasivně legitimována, poněvadž prokázala předloženým protokolem přechod závazku na Ladislava D-a (§ 9 ex. ř.). Napadené usnesení popírá, že by se na předložený protokol mělo pohlížeti jako na veřejnou nebo veřejně ověřenou listinu ve smyslu § 9 ex. ř., míníc, že je to jen listinné osvědčení o právním jednání mezi stranami. Tento názor není však správný, poněvadž protokol Státního pozemkového úřadu sepsaný v mezích jeho úředního oprávnění a v oboru působnosti jemu přikázaném, byl sepsán v předepsané formě (§ 78 ex. ř., § 292 c. ř. s., zák. čís. 330/1919 sb. z. a n.). Podle této veřejné listiny byl zbytkový statek Ž. předán Ladislavu D-ovi.

s platností od 1. července 1927 se všemi užitky, právy a povinnostmi do držení, tak jak jej získal Státní pozemkový úřad v zastoupení čsl. státu. Proto také přešly na Ladislava D-a povinnosti státu z exekučního titulu, jen on jest nyní pasivně oprávněná a zavázaná osoba, takže exekuce proti čsl. státu jako proti straně povinné, je nepřípustná a nezákonná (§ 9 ex. ř.). Již z tohoto důvodu bylo rekursu dáti místa a bylo napadené usnesení změnit tak, že exekuční návrh, řízený proti čsl. státu, jest zamítnouti.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Rekursní soud neprávem míní, že jest tu použití § 9 ex. ř. Vymáhající strana žádá, by jí byla povolena exekuce právě proti tomu, kdo jest podle exekučního titulu stranou povinnou. Nejde tu tedy o případ § 9 ex. ř. Vymáhající strana v rubru svého návrhu mluví sice o exekuci podle § 353 a 355 ex. ř., ale podle obsahu návrhu jde o exekuci podle § 355 ex. ř., při čemž vzhledem k tomu, že chováním strany povinné může býti způsobena změna přičící se právu vymáhající strany, bylo exekučním soudem učiniti opatření podle § 356 ex. ř. Proto bezpředmětné jsou vývody strany povinné v jejím rekursu do usnesení soudu první stolice, že jde o exekuci podle §§ 353 a 354 ex. ř., tedy o nemožné hromadění dvou exekučních prostředků zásadně si odpovídajících, ježto prý se pohružka pokutou 300 Kč stala podle § 354 ex. ř. Účelem slyšení povinné strany podle § 358 ex. ř. jest, poskytnouti jí příležitost, by se vyjádřila o formálních podmínkách navrhované exekuce, na př. aby byl zjednán základ pro přiměřenost exekučního prostředku, pro stanovení případné peněžité pokuty, vazby a jistoty, pro určení času, po který má jistota platiti atd.; nemohou se tu však uplatňovati námitky hmotněprávní, zejména okolnosti zrušující vymáhaný nárok (§ 35 ex. ř.). Proto nelze přihlížeti k údajům strany povinné, že zbytkový statek Ž. byl odevzdán dne 1. července 1921 Ladislavu D-ovi, pročť prý nemůže býti povolena exekuce proti straně povinné, která prý není již zavázanou osobou. Neměl býti proto z tohoto důvodu rekursním soudem zamítnut návrh na povolení exekuce. Za tohoto stavu věci jest se nyní ještě obíratí dalšími vývody rekursu povinné strany do usnesení soudu první stolice. Strana povinná poukazuje v tomto rekursu též k tomu, že se vymáhající strana ve svém návrhu odvolává jen na rušební činy Ladislava D-a. Ale to v tomto případě stačí. Žaloba pro rušenou držbu byla původně řízena proti Ladislavu D-ovi jako rušiteli a teprve za sporu vstoupila strana povinná po rozumu §§ 22 a 23 c. ř. s. se svolením žalovaného do rozepře jako strana a bylo proto jen proti ní vydáno konečné usnesení. Vstupem do sporu uznala strana povinná, že rušební činy Ladislava D-a jsou činy jejími, a proto nyní stačí, když se vymáhající strana odvolává na další rušební činy téhož Ladislava D-a. Pokud jde o zálohu 200 Kč, bylo věcí strany povinné, by nepřiměřenost této zálohy vytýkala při výsledku podle § 358 ex. ř.

Jinak neměl exekuční soud důvodu, by konal šetření, to tím méně, ano šlo o zálohu tak nepatrné výše. Jest proto povolení exekuce podle § 355 ex. ř. a další opatření podle § 355 ex. ř. v zákoně odůvodněno. Jde ještě o exekuci k vydobytí útrat. Útraty tyto jsou peněžitou pohledávkou za erárem, kterou podle § 18 a) odst. (4) min. nař. ze dne 9. března 1898, čís. 41 ř. zák. má česká finanční prokuratura v Praze zapraviti ze své tak zvané výdajové pokladny. Již v rozhodnutích čís. 5180 a 7716 sb. n. s. bylo dovozeno, že, odepírají-li příslušné orgány státu likvidovati nebo vyplatiti pohledávku přes to, že o to byly žádány a lhůta k plnění uplynula, lze proti eráru vésti exekuci. V tomto případě sice vymáhající věřitelka nezažádala o likvidaci své útratové pohledávky, ale česká finanční prokuratura v Praze při výsledku podle § 358 ex. ř. popřela svůj závazek z konečného usnesení a tím popřela i nárok na útraty spojené s jeho dobýváním. Za tohoto stavu věci bylo by zbytečné, by vymáhající věřitelka byla předem odkazována na to, by u finanční prokuratury zažádala o likvidaci a o výplatu těchto útrat, pročez jest v takovémto případě zásadně exekuci připustiti, ač dříve k žádosti o likvidaci a o výplatu nedošlo. I zvolený exekuční prostředek, zabavení a přikázání daňové pohledávky k vybrání, jest přípustným, jak již bylo v citovaném rozhodnutí čís. 5180 dovozeno. Česká finanční prokuratura v Praze ve svém rekursu do usnesení první stolice sice uvedla, že daňové pohledávky jsou prý z exekuce vyloučeny, neuvedši ovšem, podle kterých zákonných předpisů. Stačí podotknouti, že v zákoně ze dne 15. června 1927, čís. 76 sb. z. a n., jednajícím o přímých daních, není nikde obsaženo ustanovení o nezabavitelnosti daňových pohledávek.

Čís. 8540.

Při sepisování inventáře v pozůstalostním řízení jest vyšetřiti řádnou obecnou cenu domu, již měl v den zůstavitelova úmrtí za tehdejších poměrů hospodářských a obchodních. Jde-li o dům, podléhající ochraně nájemců, jest vyšetřiti nejen hodnotu výnosovou, nýbrž i hodnotu prodejovou.

Předpisu § 12 zákona ze dne 21. srpna 1921, čís. 337 sb. z. a n., nelze použiti při odhadu budov za účelem zřízení pozůstalostního inventáře.

(Rozh. ze dne 7. prosince 1928, R I 790/28.)

Pozůstalostní soud stanovil odhadní cenu polovice domu na 516.501 Kč 78 h. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil, mimo jiné z těchto důvodů: Odvolávání se stěžovatelky na § 12 zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 337 sb. z. a n. jest nepřipadné, jelikož zákon ten jedná o určení ceny pro vyměření poplatku, tedy o věci zcela odlišné, je to ustanovení vyjimečné, jež obdobně nelze na jiné případy rozšiřovati. Jsou proto vývody stěžovatelky, pokud se odvolávají na tento předpis, právně bezvýznamnými.